

belina je merila 105 cm 13. in 14. dne v mesecu.

Iz navedenih podatkov zaključimo, da se je lansko jesen v gorah v temperaturnem pogledu že uveljavila zima. Snega pa je kljub obilnim padavinam v prvih dveh mesecih primanjkovalo; 31. oktobra 1964 je namreč merila debelina snežne odeje kar 198 cm, 20. novembra 1979 pa celo 254 cm.

Dr. France Bernot

odmevi

Stran z jekleno navlakom

Strah me je, ko berem v našem glasilu: »Kokrska in Jezerska Kočna povezani«, »Kdo je opremil Taško«, naštevanje števila jeklenic in klinov pri ureditvi poti na Koroško Rinko itd. Strah me je, da bom nekega dne zasledil naslov: Severozahodni greben Planjave opremili z jeklenicami in klini, da bi ga približali širokemu krogu ljubiteljev planin.«

Upam, da ste uganili, kaj hočem povedati: jeklene navlake je v slovenskih ostenjih absolutno preveč! Saj ni potrebno, da je na vsakem ovinku klin, dovolj bi bilo, da bi bil le na polovici ali na koncu vrhne dolžine (40 metrov). Alpinističnih tečajev je po vsej naši državi dovolj, ljudje se lahko seznanijo z osnovami plezanja, če le imajo voljo in pogum, lahko se nauče pravilnega varovanja in osnov drugačne uporabe vrvi. Rekli boste: »Uboga GRS, koliko dela boš imela!« Ne verjamem, da bo tako! Mislim in upam, da bo obseg vsebine na zelenih straneh Vestnika manjši.

Ko sem že pred desetletjem starejšemu znanemu planinskemu prijatelju omenil, da bi kazalo z grebena Triglava odstraniti jeklenice in pustiti le jeklene palice, kjer bi se varovalo, kot se pač z vrvoj varuje (navajam primer grebena pod vrhom Grossglocknerja), me je tako strogo in nejeverno pogledal, da sem kar zlezal vase in si nisem upal nič več vprašati. Le razmišljal sem in še razmišljam, ali nam je bolj v ponos od podplatov zlizana skala na poteh okoli Triglava, ali gornik, ki se zaveda nevarnosti manj zavarovalnih poti in se nanje tudi ustrezno pripravi.

Priložnost, da nekaj storimo, je že, na primer, pri poti, ki gre s Kokrskega sedla na vrh Kalske gore. Ali poti, ki gre z vrha Turske gore v Kotličice. Oba sta bili v lanski sezoni v zelo slabem stanju. Odstranimo jeklenice, kline pa pustimo tam, kjer služijo svojemu varovalnemu namenu! Spremembo težavnosti poti napišimo v ustrezen vodnik, seznanimo z njo tudi oskrbnike in osebja bližnjih koč in mislim, da bo narava prijaznejša.

Vrgel sem kost, kot pravimo. Vendar sem pripravljen tudi sodelovati, če bo odziv. Vem, da določene stvari zahtevajo temeljit razmislek, vendar ne bo prav, če bomo čez leta ugotavljali, da si moramo ustrezne zglede spet iskati v tujini.

Vso srečo na vseh, še posebej pa na plezalnih turah!

Janez Kovač, Šentjernej

Višine Kočen

V članku »Pot med Kočnami«, objavljenem v Planinskem vestniku 1993/378, je navedena višina Jezerske Kočne 2510 metrov in Kokrske Kočne 2482 metrov.

Po najnovejših doslej objavljenih zemljevidih je pravilna nadmorska višina Jezerske Kočne 2540 m, Kokrske Kočne pa 2475 m.

Pripominjam še, da je nadmorska višina vrha Kočne, na katerega vodi markirana pot iz Spodnjih Dolcev, 2520 metrov. Točno ime tega vrha Kočne pa bo potrebno šele ugotoviti.

Dušan Košir, Linhartova 64, Ljubljana

Zasluge akademika Janeza Milčinskega

V lanski oktobrski številki PV ste objavili članek gospoda **Bineta Vengusta** »Umril je **Janez Milčinski** - akademik in zdravnik, ki je tvorno sodeloval v GRS.« V njem je avtor prispevka ocenil napore in zasluge prof. Milčinskega za razvoj GRS. Isto sem storil tudi sam v mesečni publikaciji slovenskega elektrogospodarstva »Naš stik« septembra lani, saj so bile profesorjeve zasluge pri oblikovanju temeljev in poznejši nadgradnji varstva pri delu v elektrogospodarstvu zelo velike, enako kot v GRS. Večkrat pa so se te dejavnosti dopolnjevale, saj je veliko delavcev elektrogospodarstva aktivnih planincev, alpinistov, pa tudi članov GRS. Mislim, da je tako tudi prav, saj večina mlajših ne pozna teh zaslug prof. Milčinskega, ki so vgrajene v današnjo visoko strokovno usposobljenost in moralne kvalitete članov GRS in delavcev elektrogospodarstva.

Žal se je v prispevek g. Vengusta vtihotapila napaka; ne vem, ali je kriv tiskarski škrt ali pisanje samo po spominu, kjer pa nas starejše rado zanese, če podatkov ne preverimo z dokumenti. Ne bi reagiral, če ne bi podatkov, objavljenih v PV, pozneje večkrat povzemali kot točne (kar normalno tudi so), zato sem smatral za potrebno, da opozorim na navedbo napačnega datuma v prispevku g. Vengusta. Gre za navedbo: »Daljnega leta 1953 je Janez Milčinski v tečajih že uvedel umetno dihanje usta na usta in nekaj let pozneje tudi zunanjo masažo srca.« V resnici se je to dogajalo leta

1962; tega leta je slovensko elektrogospodarstvo na pobudo in ob strokovni pomoči prof. Milčinskega nabavilo lutko (fantoma), ki je omogočila uvajanje in praktično vadbo takrat novih načinov oživljanja. Omeniti moram, da je bila na profesorjevo željo prva predstavitev lutke v javnosti na zasedanju IKAR, ki je bilo tega leta na Vršču.

Po uvodnem seminarju za zdravnike, ki so takrat sodelovali z elektrogospodarskimi podjetji Slovenije (za gorenjsko območje je sodeloval **dr. Andrej Robič**, tudi član GRS, ki je, kolikor je meni znano, že pred tem predlagal uvajanje teh načinov oživljanja, a je bil zavrnjen), se je pričela intenzivna akcija usposabljanja delavcev elektrogospodarstva in pogosto vzporedno z njo tudi članov GRS, posebno na Gorenjskem in v Gornjem Posočju. Do teh usklajenih akcij je prišlo na pobudo dr. Robiča, drugega zdravnika, ki je deloval v GRS v Kranju, mislim, da je bil to **dr. Zavrnik**, in še nekaterih. Sam sem na teh sodeloval kot pomočnik z lutko, diapozitivi, filmi in praktičnim prikazom vadbe oživljanja na lutki. Za primer naj navedem enotedensko usposabljanje v Kranju, na katerem so obvezno sodelovali člani GRS, miličniki, gasilci, člani civilne zaščite in še nekateri drugi.

Tone Logar

Tiskana planinska šola

V 11. številki PV je **Pavle Šegula** na koncu svojega članka zapisal seznam izdane literature. Leta 1952 je Planinska založba izdala svojo prvo publikacijo, zemljevid Julijske Alpe, planinsko karto Slovenije 1 v merilu 1:75.000. Sedaj je nova karta pred izidom. Triglav v merilu 1 : 25.000 nosi številko 123 in zadnja izdaja po Obvestilih PZS (št. 10/93) ima številko 132. Leto pred stoletnico je Planinska založba praznovala 40 let! Po statistiki je izdala 3 publikacije na leto. Žal celotnega seznama nimam, pa bi ga lahko enkrat zapisali.

Tiskana PŠ je doživela dve izdaji: leta 1977 pod št. 56 in leta 1983 pod št. 85, AŠ pa leta 1979 pod št. 79 in sedanja iz leta 1993 ima št. 126. Tiskana PŠ je izšla še v Preboldu leta 1990 (PV 1990/359), skripta so izdali skupno PD Polzela in Zabukovica, prijetno branje je tudi iz Rimskih Toplic in Velenja, in še več jih je. PZS KVIZ je izdala **Toneta Golnarja** Gorniško vzgojo, osnove didaktike in pedagogike (PV 1992/458), MK pa Zbornik tez, člankov in referatov letnega seminarja in izpopolnjevanja za MPV (PV 1993/229). Kar precej gradiva je z zborov PLV, ki je izšlo v obliki zapisov ali vsaj tez za določene teme.

Z zemljevidom in kompasom na pot ni izdala PZ. Sta pa dve skripti, ki ju je pripravila in uredila **Avgusta Rupnik**: Orientiranje v naravi (zbir igric za učenje) in Orientacijski tek (opis kon-

trol); leta 1987 ju je založila MK (PV 1988/406). Osnova za Planinski vodnik je nastala iz skript, ki jih je ob pomoči sodelavcev zbral in natipkal **B. Jordan**, izdala pa TKS Žalec (avgusta 1977). Žal s Priročnikom za markaciste ne nadaljujejo v zastavljeni smeri, nastajajo pa nova skripta. Obstajajo skripta Varstvo narave na gorskih poteh **Toneta Tomšeta** (PV 1993/227). Verjetno je še marsikaj, le za to vsi ne vemo. Morda bo ta zapis koga spodbudil, da bo kaj napisal. Pri snovanju in nastajanju novega gradiva bi se marsikaj splačalo vzeti v roke in upoštevati.

Božo Jordan

Kdo je obnavljal Taško?

Na kopije članka, ki je bil objavljen v več slovenskih časopisih, smo že odgovorili in se opravičili. Tudi bralcem Planinskega vestnika se opravičujemo, ker v članku ni bilo omenjeno ime **gospoda Vesela**, poleg tega pa je bilo v prispevku še nekaj dvomljivih netočnosti; podatki za članek so bili namreč dani posredno in seveda dobronamerno.

Tudi ob tem nas vendarle moti ponavljajoče se zbadanje, ki prihaja od »zveznih« planinskih struktur. Kranjsko področje jim je, kot se zdi, pogosto tako spotakljivo, da pozabijo na primerljivost na drugih področjih oziroma imajo za nas drugačne kriterije.

Gospoda Rovana naj opozorim: če je že začel seznanjati s stanjem planinskih poti, potem naj to izvaja dosledno in strokovno za vse slovenske planinske poti. V sedanjem konkretnem primeru pa planinec dobi vtis, da je samo pot na Kokrsko Kočno kritična in je treba nanjo posebej opozoriti. (Toda če hočemo biti zelo natančni, sta imeni obeh Kočen sploh zamenjani.) Človek dobi vtis, kot da je v slovenskem planinskem prostoru samo ta planinska pot sporna in je treba nanjo opozoriti, vse drugo v slovenskem planinskem svetu pa je odlično in celo briljantno. To je v bistvu nevarno zavajanje, saj je veliko primerov še bolj kritičnih. Kot odgovorni šef tehnične ekipe Komisije za pota pri Planinski zvezi Slovenije bi vsekakor moral poskrbeti za to, da bi omenjeni organ sproti posredoval informacije o stanju na vseh planinskih poteh v državi Sloveniji.

Prav ob Taški bi ekipi Komisije za pota pri PZS očital pre malo tovarištva. V tem primeru ste z »družbeno prehrano« oskrbeli le člane Komisije za pota pri PZS in druge spravili v nenavaden planinski položaj, ki ga je razrešila šele Suhadolnikova kuhinja.

Glede ocenjevanja metrov jeklenice in števila klinov ter metodologije in merjenja relativne višine pa želimo povedati, da gre za dlakocepstvo in birokracijo: po skoraj vsaki hudi nevihti obstaja verjetnost, da bo prišlo do velikih sprememb na planinskih poteh.

Franc Ekar, PD Kranj